

Ewaluacja uprzednia
Strategii Rozwoju Gminy Charsznica
na lata 2026-2036

Charsznica, luty 2026 r.

Procedura ewaluacji

W styczniu 2026 roku Gmina Charsznica zakończyła proces konsultacji społecznych projektu Strategii Rozwoju Gminy Charsznica. Następnie wprowadzono do Strategii zmiany obejmujące wnioski i rekomendacje z procesu konsultacji społecznych z mieszkańcami oraz uwagi z konsultacji instytucjonalnych.

W lutym 2026 dokonano ewaluacji uprzedniej ww. dokumentu Strategii.

Podstawą ewaluacji uprzedniej był dokument Strategii wraz z załącznikami oraz Sprawozdanie z konsultacji społecznych.

W celu wiarygodnej oceny potencjału instytucjonalnego gminy Charsznica w procesie ewaluacji uprzedniej wykorzystano dane historyczne m.in. raporty o stanie gminy, sprawozdania budżetowe, wieloletnią prognozę finansową i informacje o zrealizowanych projektach.

W trakcie oceny przeprowadzono wywiady z władzami samorządowymi (Wójt Gminy i Sekretarz Gminy).

Ewaluacja uprzednia została przeprowadzona przez eksperta strategicznego – dr Huberta Guza.

Kryteria i pytania ewaluacyjne

Trafność

Czy zdefiniowane w Strategii obszary i cele strategiczne obejmują kluczowe zakresy funkcjonowania gminy?

Czy zdefiniowane cele są adekwatne w odniesieniu do zdiagnozowanych potrzeb, wyzwań i potencjałów wewnętrznych?

Przewidywana skuteczność

Czy cele strategiczne są możliwe do osiągnięcia poprzez wskazane cele operacyjne i kierunki działań?

Czy przyjęte wskaźniki (mierniki) obrazują zaplanowane rezultaty działań?

Czy zaplanowany system wdrażania Strategii zapewni narzędzia do jej sprawnej realizacji?

Przewidywana efektywność

Czy cele są określone w odniesieniu do istniejących potencjałów, w tym uwarunkowań finansowych?

Zgodności z prawem

Czy dokument i proces przygotowania Strategii były zgodne z prawem?

Zgodności celów strategicznych innymi dokumentami strategicznymi

Czy cele strategiczne wyznaczone w Strategii są zgodne z dokumentami strategicznymi wyższego rzędu?

Kompletności

Czy strategia zawiera wszystkie wymagane elementy i załączniki?

Czy przeprowadzono konsultacje społeczne projektu Strategii?

Czy przeprowadzono konsultacje instytucjonalne projektu Strategii?

Spójność wewnętrzna dokumentu

Czy Strategia jest spójna wewnętrznie?

Analiza spełnienia kryteriów ewaluacji

Trafność	Czy zdefiniowane w Strategii obszary i cele strategiczne obejmują kluczowe zakresy funkcjonowania gminy?
-----------------	---

W Strategii, wyróżniono trzy główne, komplementarne obszary diagnostyczne obejmujące najważniejsze elementy związane z działaniem gminy, w diagnozie zawarto je w następujących podrozdziałach:

- Podstawowe informacje o gminie Charsznica
- Ustalenia diagnostyczne w obszarze społecznym
- Ustalenia diagnostyczne w obszarze gospodarczym
- Ustalenia diagnostyczne w obszarze przestrzenno-środowiskowym
- Ochrona wód
- Obszary chronione
- Gmina Charsznica na tle gmin Województwa Małopolskiego i gmin powiatu miechowskiego
- Kompleksowe wskaźniki rozwoju Gminy Charsznica

W analogicznym podziale na obszary tj.: społeczny, gospodarczy i przestrzenno-środowiskowy przeprowadzono analizę potencjałów i wyzwań.

Wyznaczono 3 cele strategiczne:

- **Odporna społeczność** – ograniczenie depopulacji i tempa starzenia się społeczeństwa oraz utrzymanie wysokiej jakości życia mieszkańców.
- **Odporna gospodarka** – rozwój rolnictwa, przedsiębiorczości oraz efektywne gospodarowanie gminą.
- **Odporna przestrzeń** – przestrzeń zagospodarowana w myśl zasady zrównoważonego rozwoju i wyposażona w funkcjonalną infrastrukturę.

Zdefiniowano 14 celów operacyjnych. W ramach celów operacyjnych zdefiniowano kierunki działań.

W ramach każdego z celów strategicznych wskazano tzw. Zasady priorytetowe, które powinny przyświecać w realizacji kierunków działań i projektów wynikających ze strategii. Określono także rezultaty i wskaźniki.

Zaprezentowana powyżej logika interwencji strategicznej obejmuje cały zakres zadań gminy.

Trafność	Czy zdefiniowane cele są adekwatne w odniesieniu do zdiagnozowanych potrzeb, wyzwań i potencjałów wewnętrznych?
-----------------	--

Cele strategiczne i operacyjne są odpowiedzią na ustalenia diagnostyczne, zarówno te wynikające z diagnozy stanu gminy i badań ankietowych, jak i te zdefiniowane w analizie potencjałów i wyzwań opracowanej w trakcie warsztatów strategicznych i konsultacji z mieszkańcami (analiza potencjałów i wyzwań dla trzech obszarów).

Cele zdefiniowano w racjonalny sposób bazując na zidentyfikowanych potrzebach. W procesie wyboru celów uwzględniono dostępny potencjał gminy do ich realizacji w perspektywie 10 lat, a przede wszystkim oczekiwania i pomysły mieszkańców zaangażowanych w poszczególne etapy procesu strategicznego.

Analiza szczegółowych kierunków działań (wraz z planowanymi rezultatami i wskaźnikami) potwierdza adekwatność celów w odniesieniu do zdiagnozowanych potrzeb, wyzwań i potencjałów wewnętrznych.

Przewidywana skuteczność	Czy cele strategiczne są możliwe do osiągnięcia poprzez wskazane cele operacyjne i kierunki działań?
---------------------------------	---

Cele strategiczne określono w realny sposób, a zaplanowane kierunki działań są możliwe do zrealizowania przy obecnym potencjale gminy – (stabilna i dobra sytuacja budżetowa) oraz przy wykorzystaniu zewnętrznych źródeł finansowania.

Kierunki działań mają szeroki zakres i zwykle w kompleksowy i komplementarny sposób odnoszą się do celów strategicznych obejmując obszary społeczne, środowiskowe i przestrzenne, a także gospodarcze.

Gmina posiada doświadczenie w realizacji projektów finansowanych środkami zewnętrznymi – to istotne, bo część celów jest możliwa do realizacji jedynie przy zapewnieniu zewnętrznego finansowania. Obecne doświadczenia gminy uzasadniają przyjętą logikę interwencji. Realizacja części działań powinna ograniczyć narastające problemy takie jak: depopulacja, starzenie się społeczeństwa, wzrastające koszty usług publicznych.

Przewidywana skuteczność	Czy przyjęte wskaźniki (mierniki) obrazują zaplanowane rezultaty działań?
---------------------------------	--

Zaplanowane wskaźniki rezultatu dobrano w poprawny sposób – odnoszą się one bezpośrednio do zaplanowanych kierunków działań i celów operacyjnych oraz co istotne wyznaczono kluczowe wskaźniki obrazujące poziom realizacji trzech celów strategicznych. Spełniają standardy SMART, w tym są policzalne, gmina ma/może mieć dostęp do potrzebnych danych). Brakuje jednak określenia ich stanu wyjściowego (wartość bazowa na 2025 r.) oraz stanu docelowego (wartość planowana na 2031 i na 2036 r.)

Przewidywana skuteczność	Czy zaplanowany system wdrażania Strategii zapewni narzędzia do jej sprawnej realizacji?
---------------------------------	---

Większość decyzji z obszaru wdrażania strategii jest skupiona w rękach władz samorządowych (Wójt, Rada Gminy), co znacząco ułatwi proces zarządzania strategicznego i wdrażania Strategii oraz komunikowania mieszkańcom jej wyników.

Przyjęte w Strategii rozwiązania w zakresie zarządzania bazują na istniejących strukturach i nie generują nowych dokumentów np. w zakresie monitoringu i ewaluacji. Pozytywnie należy ocenić wykorzystanie jako narzędzia monitoringowego corocznych raportów o stanie gminy.

Zapisy o działaniach ewaluacyjnych odnoszą się do kluczowych elementów, władze samorządowe powinny zadbać o to, aby działania te były faktycznie prowadzone i dostarczały użytecznych informacji, także takich, które będą impulsem do wprowadzania zmian w strategii.

Przewidywana efektywność	Czy cele są określone w odniesieniu do istniejących potencjałów, w tym uwarunkowań finansowych?
---------------------------------	--

Kluczowym potencjałem Gminy Charsznica jest rozwinięta produkcja rolna i przetwórstwo rolno-spożywcze – znalazło to swój wyraz w drugim celu strategicznym „Odporna gospodarka – rozwój rolnictwa, przedsiębiorczości oraz efektywne gospodarowanie gminą”. Pozostałe cele operacyjne i kierunki działań koncentrują się na zapewnieniu jak najlepszych warunków życia dla mieszkańców, co przy bardzo ograniczonych dochodach własnych gminy stanowi wyzwanie.

Dane finansowe wynikające z budżetu gminy oraz Wieloletnia Prognoza Finansowa potwierdzają stabilną sytuację finansową samorządu pozwalającą na zapewnienie wkładu własnego do planowanych przedsięwzięć. Realizacja większości z nich będzie możliwa tylko przy pozyskaniu finansowania zewnętrznego.

Ważnym elementem w strategii jest transformacja energetyczna, która może przyczynić się do ograniczenia kosztów funkcjonowania samorządu gminnego.

Strategia znaczenie przedsięwzięć z zakresu rozwoju zasobów ludzkich – pierwszy cel strategiczny „Odporna społeczność – ograniczenie depopulacji i tempa starzenia się społeczeństwa oraz utrzymanie wysokiej jakości życia mieszkańców” i szeroko rozumianą współpracę z organizacjami pozarządowymi, sąsiednimi gminami, administracją regionalną i centralną – działanie 2.4 „Rozwój współpracy samorządu gminnego na płaszczyźnie lokalnej, powiatowej, regionalnej”.

Zgodności z prawem	Czy proces opracowania Strategii był zgodny z prawem?
---------------------------	--

W procesie strategicznym oraz dokumencie Strategii uwzględniono właściwe podstawy prawne wynikające z:

- Ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. z 2025 r. poz. 198),
- Ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1465),
- UCHWAŁY NR XII/74/2025 RADY GMINY CHARSZNICA z dnia 21 maja 2025 roku w sprawie: przystąpienia do sporządzenia Strategii Rozwoju Gminy Charsznica na lata 2026 - 2036 oraz określenia szczegółowego trybu i harmonogramu opracowania projektu strategii, w tym trybu konsultacji. (Dziennik Urzędowy Województwa Małopolskiego z 2025 r. poz. 3334),
- Zarządzenia nr W.0050.200.2025 Wójta Gminy Charsznica z dnia 2 grudnia 2025 r. w sprawie przeprowadzenia konsultacji społecznych projektu Strategii Rozwoju Gminy Charsznica na lata 2026 – 2036.

Proces strategiczny obejmował:

1. Opracowanie diagnozy oraz wniosków z diagnozy sytuacji społecznej, gospodarczej i przestrzennej gminy (ankieta diagnostyczna, warsztaty strategiczne, warsztaty eksperckie, przegląd danych statystycznych) – sierpień 2025 r.
2. Opracowanie założeń programowych Strategii, w celów i kierunków działań oraz oczekiwanych rezultatów i wskaźników – wrzesień 2025 r.
3. Wypracowanie założeń funkcjonalno-przestrzennych Strategii, w tym modelu struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy wraz z ustaleniami i rekomendacjami w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w gminie, charakterystyki obszarów strategicznej interwencji wraz z zakresem planowanych działań. Szczegółowy zakres rekomendacji będzie dotyczył: zasad ochrony środowiska i jego zasobów, w tym ochrony powietrza, przyrody i krajobrazu; zasad ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej; kierunków zmian w strukturze zagospodarowania terenów, w tym określenia szczególnych potrzeb w zakresie nowej zabudowy mieszkaniowej; zasad lokalizacji obiektów handlu wielkopowierzchniowego; zasad lokalizacji kluczowych inwestycji celu publicznego; kierunków rozwoju systemów komunikacji, infrastruktury technicznej i społecznej; zasad lokalizacji urządzeń wytwarzających energię o mocy zainstalowanej przekraczającej 500 kW; zasad lokalizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko; zasad kształtowania rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej; zasad kształtowania zagospodarowania przestrzennego na obszarach zdegradowanych i obszarach rewitalizacji oraz obszarach wymagających przekształceń, rehabilitacji, rekultywacji lub remediacji – październik 2025 r.

4. Wypracowanie założeń wdrożeniowych Strategii, w tym określenie systemu realizacji Strategii i wytycznych do sporządzania dokumentów wykonawczych, określenie ram finansowych i źródeł finansowania Strategii – listopad 2025 r.

5. Opracowanie projektu Strategii zgodnego z przepisami, standardami i spójnego z dokumentami nadrzędnymi – grudzień 2025 r.

6. Konsultacje projektu Strategii – w szczególności z: mieszkańcami, sąsiednimi gminami i ich związkami, lokalnymi partnerami społecznymi i gospodarczymi, mieszkańcami gminy, a także z właściwym Dyrektorem Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie grudzień 2025 r. – styczeń 2026 r.

Konsultacje społeczne zostały przeprowadzone w następujący sposób:

- przyjęcie zarządzenia Wójta Gminy Charsznica w sprawie przeprowadzenia konsultacji społecznych projektu Strategii;
- ogłoszenie na stronie internetowej gminy informacji o konsultacjach, terminie i sposobie przekazywania uwag do Strategii oraz terminie i miejscu spotkań konsultacyjnych;
- przeprowadzenie konsultacji społecznych;
- przygotowanie sprawozdania z przebiegu i wyników konsultacji oraz jego publikacja (co najmniej na stronie internetowej gminy).

7. Uzyskanie decyzji Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska o odstąpieniu od wykonania Strategicznej Oceny Oddziaływania na Środowisko dla projektu Strategii – styczeń 2026 r.

8. Zaopiniowanie projektu Strategii przez Zarząd Województwa Małopolskiego - opinia dotycząca sposobu uwzględnienia ustaleń i rekomendacji w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w województwie określonych w Strategii Rozwoju Województwa – styczeń 2026 r.

9. Przygotowanie projektu Strategii uwzględniającego zmiany wynikające z przeprowadzonych konsultacji i opinii wydanej przez Zarząd Województwa Małopolskiego – styczeń 2026 r.

10. Przeprowadzenie ewaluacji uprzedniej Strategii, uwzględniającej kryteria: trafności, skuteczności i efektywności oraz kompletności i spójności wewnętrznej – luty 2026 r.

Kolejne działania przewidują:

11. Przygotowanie projektu Strategii uwzględniającego zmiany wynikające z przeprowadzonej ewaluacji uprzedniej – luty 2026 r.

12. Planowane przyjęcie Strategii przez Radę Gminy – luty/marzec 2026 r.

Dotrzymano terminów (pkt. 1-10) założonych załączniku do UCHWAŁY NR XII/74/2025 RADY GMINY CHARSZNICA z dnia 21 maja 2025 roku w sprawie: przystąpienia do sporządzenia Strategii Rozwoju Gminy Charsznica na lata 2026 - 2036 oraz określenia szczegółowego trybu i harmonogramu opracowania projektu strategii, w tym trybu konsultacji.

Zgodności celów strategicznych innymi dokumentami strategicznymi	Czy cele strategiczne wyznaczone w Strategii są zgodne z zewnętrznymi dokumentami strategicznymi?
---	--

W Strategii potwierdzono zgodności celów operacyjnych wyznaczonych przez Gminę Charsznica z następującymi dokumentami strategicznymi:

- poziom ponadlokalny: Strategia Rozwoju Powiatu Miechowskiego na lata 2025-2034 oraz Lokalna Strategia Rozwoju LGD „Północna Małopolska” 2021-2027;
- poziom regionalny: Strategia Rozwoju Województwa Małopolskiego 2030;
- poziom krajowy: Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030 oraz Strategia Zrównoważonego Rozwoju Wsi, Rolnictwa i Rybactwa 2030.

Kompletności	Czy strategia zawiera wszystkie wymagane elementy i załączniki?
---------------------	--

Strategia zawiera wszystkie elementy wynikające z dobrej praktyki zarządzania strategicznego. Dokument obejmuje następujące elementy, podzielone na trzy części:

Część DIAGNOSTYCZNA:

1. Wprowadzenie
2. Kluczowe ustalenia diagnostyczne
3. Analiza potencjałów i wyzwań

Część STRATEGICZNA:

4. Struktura celów strategicznych
5. Zasady rozwojowe
6. Cele operacyjne
7. Kierunki działań
8. Planowane rezultaty i wskaźniki
9. Ustalenia i rekomendacje w zakresie prowadzenia polityki przestrzennej
10. Model struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy
11. Obszary Strategicznej Interwencji
12. Zgodność celów operacyjnych ze strategiami wyższego rzędu

CZĘŚĆ WDROŻENIOWA:

13. Zarządzanie strategią
14. Finansowanie

Załączniki do Strategii obejmują: Diagnozę Stanu Gminy Charsznica, raporty z: badania ankietowego, warsztatów z mieszkańcami, warsztatów z samorządowcami, sprawozdanie z konsultacji społecznych oraz ocenę uprzednią Strategii.

Kompletności	Czy przeprowadzono konsultacje społeczne projektu Strategii?
---------------------	---

Strategia została opracowywana w formule partycypacyjnej z udziałem mieszkańców (warsztaty strategiczne, ankiety), a następnie konsultowano z mieszkańcami zapisy dokumentu (konsultacje społeczne projektu strategii).

Szczegółowe dane w tym zakresie zamieszczono w Sprawozdaniu z konsultacji społecznych projektu Strategii Rozwoju Gminy Charsznica.

Potwierdzają one dochowanie standardów konsultacji społecznych.

Kompletności	Czy przeprowadzono konsultacje instytucjonalne projektu Strategii?
---------------------	---

Szczegółowe dane w tym zakresie zamieszczono w Sprawozdaniu z konsultacji społecznych projektu Strategii Rozwoju Gminy Charsznica.

Potwierdzają one właściwe przeprowadzenie konsultacji instytucjonalnych, które objęły:

- sąsiednie gminy oraz powiat miechowski,
- Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Piotrkowie Trybunalskim – Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie,
- Regionalną Dyрекcyję Ochrony Środowiska w Krakowie - wniosek o stwierdzenie braku konieczności przeprowadzania Strategicznej Oceny Oddziaływania na Środowisko dla Strategii,
- Zarząd Województwa Małopolskiego – wniosek o opinię dotyczącą sposobu uwzględnienia w projekcie Strategii Rozwoju Gminy Charsznica ustaleń i rekomendacji w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w województwie określonych w Strategii Rozwoju Województwa „Małopolska 2030”.

Uzyskano wszystkie wymagane opinie i informacje.

Spójność wewnętrzna dokumentu	Czy Strategia jest spójna wewnętrznie?
--------------------------------------	---

W dokumencie poprawnie zaprezentowano ciąg przyczynowo-skutkowy interwencji strategicznej. Poczynając od ustaleń diagnostycznych, przez analizę potencjału i wyzwań, strukturę celów (strategiczne, operacyjne) i kierunków działań, aż do rezultatów i wskaźników.

Rozdziały opisujące politykę przestrzenną są spójne i powiązane z celami.

Część wdrożeniowa precyzuje zasady wdrażania i finansowania Strategii.

Rekomendacje

Rekomenduje się przyjęcie Strategii przez Radę Gminy Charsznica

Rekomenduje się w procesie monitoringu strategii określenie bazowych wartości dla najważniejszych wskaźników obrazujących poziom osiąganych rezultatów, a następnie ich okresowe badanie.

Rekomenduje się prowadzenie bieżącego monitoringu wdrażania Strategii oraz okresowych ocen (raz w roku) w celu ewentualnej aktualizacji dokumentu. Debata w tym zakresie powinna mieć publiczny charakter i być połączona z debatą nad raportem o stanie gminy.